

Sygn. akt IV U 138/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Monika Kałużna

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2016r. we W.

odwołania M. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 04.01.2016r. znak: 470100/603/MW/10354/2016-ZAS

w sprawie M. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek macierzyński

I. oddała odwołanie;

II. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona (wnioskodawczyni) – M. B. (1) wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 4 stycznia 2016r. znak: 470100/603/MW/10354/2016-ZAS wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. w wysokości 80% podstawy wymiaru składek od faktycznie zadeklarowanych w okresie od lipca 2015 roku do września 2015 roku.

W uzasadnieniu żądania podała, iż zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił jej prawo do zasiłku na warunkach urlopu macierzyńskiego w okresie od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. w wysokości 80% podstawy, zgodnie z art. 29 ust. 5 i art. 29 a ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa za okres odpowiednio: - 20 tygodni zasiłku macierzyńskiego, bezpośrednio po zasiłku macierzyńskim, - 6 tygodni dodatkowego zasiłku macierzyńskiego, - 26 tygodni zasiłku rodzicielskiego. Wskazała, że ustalając wysokość świadczenia organ rentowy przyjął do podstawy zasiłku kwotę 30% minimalnego wynagrodzenia ustalonego dla osób prowadzących działalność gospodarczą to jest kwotę 525zł i dalej, że przystępując do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 1 lipca 2015r. zadeklarowała kwotę inną niż ustawowe minimum. Podała, iż w związku z powyższym decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa, podobnie jak kwota ustalonego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o oddalenie odwołania, przy czym w przypadku nie wykazania umocowania pełnomocnika wnioskodawczyni do działania w sprawie (przed sądem powszechnym) wniósł o odrzucenie odwołania.

W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy podał, że na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 29 ust. 5 i art. 29a ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. w wysokości 80% podstawy wymiaru. Podał, iż wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego wnioskodawczyni złożyła w dniu 19 października 2015r. w związku z urodzeniem w dniu (...) syna. Wskazał, iż zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego urodziła dziecko i dalej, że okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia dziecka wynosi 20 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka w trakcie porodu a po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego przysługuje dodatkowy zasiłek macierzyński w wymiarze 6 tygodni zaś po jego wykorzystaniu przysługuje urlop rodzicielski w wymiarze 26 tygodni.

W piśmie procesowym z dnia 18 lipca 2016r. wnioskodawczyni, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, podała, iż domaga się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego w pełnym wymiarze bądź uchylenia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Ubezpieczona M. B. (1), począwszy od dnia 10 października 2013r., prowadzi własną działalność gospodarczą.

Pod koniec 2014 roku ubezpieczona zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej i wyrejestrowała się z ubezpieczeń społecznych w związku z czym od stycznia 2015 roku nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne. Działalność gospodarczą ubezpieczona ponownie podjęła z dniem 1 lipca 2015r.

W dniu 30 czerwca 2015r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym począwszy od dnia 1 lipca 2015r.

Dowód: - zgłoszenie do ubezpieczeń, k. 5

- potwierdzenie złożenia wniosku, k. 6

- pismo ZUS z dnia 23 marca 2016r., k. 30

- pismo ZUS z dnia 3 sierpnia 2016r., k. 54

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 41-44

W dniu 8 października 2015r. wnioskodawczyni urodziła syna.

Dowód: - decyzja ZUS z dnia 4 stycznia 2016r.; w aktach ZUS

W dniu 19 października 2015r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego w związku z urodzeniem w dniu (...) syna A. B. za okres od 8 października 2015r. do 5 października 2016r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. decyzją z dnia 4 stycznia 2016r. nr (...), znak: 470100/603/MW/10354/2016-ZAS przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. w wysokości 80% podstawy wymiaru.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia organ rentowy – powołując się na treść art. 83 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 29 ust. 5 i art. 29a ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – wskazał, że okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia dziecka wynosi 20 tygodni w przypadku urodzenia jednego

dziecka w trakcie porodu jak również, że po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego przysługuje dodatkowy zasiłek macierzyński w wymiarze 6 tygodni i dalej, że bezpośrednio po wykorzystaniu dodatkowego zasiłku macierzyńskiego przysługuje zasiłek rodzicielski w wymiarze 26 tygodni.

Dowód: - decyzja z dnia 4 stycznia 2016r., w aktach ZUS

Czynności z zakresu sporządzania i składania deklaracji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych a także z zakresu wyliczania należnych składek wykonuje na rzecz wnioskodawczyni, w ramach zawartej umowy, Kancelaria (...) w S..

Wnioskodawczyni bezpośrednio natomiast uiszcza składki na ubezpieczenie społeczne.

W deklaracji rozliczeniowej (...) P (...) złożonej w dniu 6 sierpnia 2015r. wnioskodawczyni jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, za lipiec 2015 roku, wskazała kwotę 9.897,50zł.

W deklaracji rozliczeniowej (...) P (...) złożonej w dniu 31 sierpnia 2015r. wnioskodawczyni jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, za sierpień 2015 roku, wskazała kwotę 297,91zł, przy czym w dniu 21 października 2015r. ubezpieczona złożyła ponownie deklarację rozliczeniową, w której jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, za sierpień 2015 roku, wskazała kwotę 525zł.

W deklaracji rozliczeniowej (...) P (...) złożonej w dniu 5 października 2015r. wnioskodawczyni jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, za wrzesień 2015 roku, wskazała kwotę 525zł.

Organ rentowy do naliczenia wysokości zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. przyjął przychód wnioskodawczyni za miesiąc wrzesień 2015 roku w kwocie 525 zł brutto.

Dowód: - deklaracje (...) P (...), k. 7-10

- pismo ZUS z dnia 23 marca 2016r., k. 30

- pismo ZUS z dnia 3 sierpnia 2016r., k. 54

- zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach, k. 57

- oświadczenie M. B. (2) z dnia 19 września 2016r., k. 65

Wnioskodawczyni nie występowała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. o wydanie decyzji w sprawie ustalenia wysokości podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego.

Dowód: - pismo ZUS z dnia 3 sierpnia 2016r., k. 54

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z złożonych do akt sprawy dokumentów, których wiarygodności i prawdziwości żadna ze stron postępowania skutecznie nie podważyła a także na przesłuchaniu wnioskodawczyni. Postanowieniem z dnia 7 lipca 2016r. Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie

w charakterze świadka L. P. - powołany na okoliczność, iż ubezpieczona podlegała dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lipca 2015r. oraz na okoliczność, że stosowane deklaracje zostały złożone a składki w ustawowej wysokości uregulowane a także na okoliczność, że ubezpieczonej przysługuje zasiłek macierzyński w

okresie od 8 października 2015r. do 5 października 2016r. od kwoty zadeklarowanej - jako nieistotny dla rozpoznania sprawy. Sąd uwzględnił w tym zakresie okoliczność, iż fakt złożenia deklaracji został przez wnioskodawczynię wykazany poprzez załączenie do treści odwołania dokumentów deklaracji rozliczeniowych (...) P (...) i nie był kwestionowany przez organ rentowy z kolei pozostałe okoliczności, które miały być ustalone na podstawie zeznań wskazanego świadka dotyczyły de facto kwestii ocennych nie zaś wykazania określonych okoliczności faktycznych.

Dokonując oceny zasadności wniesionego odwołania podkreślenia w pierwszej kolejności wymaga, że wnioskodawczyni w piśmie z dnia 18 marca 2016r. potwierdziła czynności dokonane w jej imieniu przez pełnomocnika, który sporządził i podpisał wniesione odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 4 stycznia 2016r. w związku z czym brak było, w ocenie Sądu, podstaw do odrzucenia odwołania.

Zgodnie z przepisem art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. jedn. Dz. U. z 2014r., poz. 159 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym na dzień nabycia przez ubezpieczoną prawa do zasiłku macierzyńskiego, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która

w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Zgodnie dalej z przepisem art. 29 ust. 5 powołanej ustawy zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego.

Stosownie natomiast do treści art. 31 ust. 3 powołanej ustawy miesięczny zasiłek macierzyński w przypadku:

- 1) ubezpieczonej będącej pracownicą, która złożyła wniosek, o którym mowa w art. 179¹ Kodeksu pracy,
- 2) ubezpieczonej niebędącej pracownicą, która wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze oraz za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze złożyła w terminie i na zasadach określonych w art. 179¹ Kodeksu pracy,
- 3) ubezpieczonego będącego pracownikiem, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 182⁴ Kodeksu pracy,
- 4) ubezpieczonego niebędącego pracownikiem, który wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze oraz za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze złożył w terminie i na zasadach określonych w art. 182⁴ Kodeksu pracy

- wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku za cały okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego.

Z brzmienia art. 14 ust. 1 i 1 a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2015, poz. 121 ze zm.) wynika przy tym, że objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia,

w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a, zgodnie z którym objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane

w terminie określonym w art. 36 ust. 4.

Zgodnie zaś z treścią art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych zgłoszeń, o których mowa w ust. 2 i 3, dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4a, 5, 5a i 9a.

Z brzmienia powołanych przepisów wynika zatem jednoznacznie, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie ubezpieczeniem, gdy płatnik zgłoszenie do ubezpieczeń przekazał w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Jak wynika bowiem z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wnioskodawczynie w związku z podjętą działalnością gospodarczą złożyła w dniu 30 czerwca 2015r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym począwszy od dnia 1 lipca 2015r.

Tym samym wnioskodawczynie przysługiwało prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia w dniu (...) syna, przy czym zasiłek ten – co nie stanowiło sporu w niniejszej sprawie – przysługiwał ubezpieczonej w okresie od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r.

Zasiłek macierzyński, wobec treści art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przysługiwał ubezpieczonej w wysokości 80% podstawy wymiaru zasiłku.

Uwzględniając powyższe okoliczności brak było podstaw do uwzględnienia odwołania.

Dokonując oceny zasadności złożonego odwołania Sąd zważył dalej, iż w treści decyzji z dnia 4 stycznia 2016r. organ rentowy postanowił przyznać ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 8 października 2015r. do dnia 5 października 2016r. w wysokości 80% podstawy wymiaru.

Zakresem rozstrzygnięcia organu rentowego w treści decyzji z dnia 4 stycznia 2016r. nie było ustalenie wysokości podstawy wymiaru, co ma istotne znaczenie w rozpoznawanej sprawie.

Skoro bowiem wysokość samej „podstawy wymiaru” nie była przedmiotem rozstrzygnięcia organu rentowego w zaskarżonej decyzji z dnia 4 stycznia 2016r. brak było podstaw, w ocenie Sądu, do zmiany decyzji w tym zakresie.

Należy bowiem podkreślić, że zakres kognicji sądu i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego, zaś w sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, przedmiot sporu nie może wykraczać poza treść wydanej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2009 r., III UK 44/09, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2009r., II UK 234/08).

Uwzględniając powyższe okoliczności brak było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte w punkcie II wyroku Sąd oparł na treści art. 108 k.p.c. i art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594).